

Mgr inż. Filip Nowak

Metoda szybkiej transformacji procesów informacyjno-decyzyjnych

Streszczenie

Tło badań: Zbieranie informacji w celu podejmowania decyzji cechuje większość organizacji społeczno-gospodarczych. Procesy informacyjno-decyzyjne są ważnym aspektem działalności przedsiębiorstw, które koegzystując w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu społeczno-gospodarczym, poszukują metod, które w krótkim czasie pozwolą estymować i analizować możliwe scenariusze i następstwa planowanych decyzji. Opracowana w przedmiotowej dysertacji metoda transformacji procesów informacyjno-decyzyjnych stanowi unikatowe (wcześniej nierozpoznane w literaturze) wsparcie w podejmowaniu decyzji o zmianie. Jej głównym wyróżnikiem jest krótki czas realizacji, wszystkie fazy metody: symulacja, transformacja oraz prototypowanie, trwają łącznie jeden dzień. Szybka transformacja procesów niejednokrotnie jest warunkiem utrzymania się organizacji w zmiennym otoczeniu, a skrócenie czasu dostarczenia płaszczyzny decyzyjnej (wynikającej z predykcji procesowej), może stanowić istotny element budowania przewagi konkurencyjnej.

W trakcie badań podstaw decyzyjnych, przeprowadzonych wśród osób podejmujących decyzje w polskich organizacjach, rozpoznano między innymi bariery i trudności związane z wdrażaniem zmian procesowych. Respondenci wskazywali głównie na czasochłonność analizy i brak wytycznych, jak ją przeprowadzić, co ugruntowało zasadność i aplikacyjność opracowanej metody. Wypełnienie dostrzeżonej w literaturze przedmiotu luki badawczej oraz zidentyfikowanej w przedsiębiorstwach luki aplikacyjnej wymagało znalezienia odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

- P1: Jaki jest deficyt poznawczy w literaturze w obszarze metod pozwalających w krótkim czasie (1 dzień) na transformację procesów ?
- P2: Jakie są zidentyfikowane w literaturze kroki postępowania w metodach wspierających transformację procesów ?
- P3: Jakie bariery/trudności są związane z wdrażaniem zmian procesowych ?
- P4: Które kryteria oceny metod wspierających analizę procesową są istotne z punktu widzenia ekspertów ?
- P5: Jakie założenia powinna spełniać metoda transformacji procesów informacyjno-decyzyjnych ?

- P6: Czy opracowana metoda BPRPM (ang. Business Process Rapid Prototyping Method) pozwala w krótkim czasie (1 dzień) na transformację procesów informacyjno-decyzyjnych ?

Celem pracy jest opracowanie szybkiej metody transformacji procesów informacyjno-decyzyjnych, która dostarczy właścicielom procesów informacji zarządczych, wspierających podejmowanie decyzji, zarówno krótkoterminowych, jak i długoterminowych.

Metody: W celu odpowiedzi na zadane pytania badawcze oraz realizacji postawionego w pracy celu autor dysertacji dokonał: systematycznego przeglądu i krytycznej analizy krajowego i zagranicznego piśmiennictwa naukowego w wybranych bazach: Web of Science, Scopus, Google Scholar; zidentyfikował i przeanalizował porównawczo różnice pomiędzy metodami transformacji procesów informacyjno-decyzyjnych; wykorzystując sondaż rozpoznał bariery/trudności związane z wdrażaniem zmian procesowych oraz metodą statystyczną zbadał zależność pomiędzy wielkością organizacji, a występowaniem trudności związanych z analizowaniem procesów; badanie eksperckie służyło ustaleniu rankingu kryteriów oceny metod, wspierających analizę procesową; metody analizy krytycznej i konstrukcji logicznej posłużyły opracowaniu modelu uproszczonego oraz szczegółowego metody BPRPM; postulat szybkości przedmiotowej metody zweryfikowano przy pomocy studiów przypadków, w ramach których przeprowadzono symulacje komputerowe oraz prototypowanie.

Wyniki: Efektem realizacji pracy było wypełnienie deficytu poznawczego w zakresie: usystematyzowania i porównania dwudziestu jeden wybranych metod wspierających transformację procesów informacyjno-decyzyjnych; zdefiniowania zestawu szesnastu założeń, w oparciu o które została opracowana metoda BPRPM oraz określeniu rankingu istotności dwunastu kryteriów oceny, które zostały wykorzystane w ocenie analizowanych metod/narzędzi/notacji/norm/architektur/modeli. Odpowiadając na pytania badawcze określono również zestaw rozpoznanych barier/trudności związanych z wdrażaniem zmian procesowych oraz potwierdzono zależność pomiędzy wielkością organizacji, a tym czy analizuje ona procesy. Wykazano również brak zależności pomiędzy wielkością organizacji, a tym czy w zarządzaniu procesami identyfikowane są bariery/trudności. Ponadto udokumentowano walidację opracowanej metody w formie opisów studiów przypadków.

Wnioski: Opracowano nową metodę szybkiej transformacji procesów informacyjno-decyzyjnych, która umożliwia dostarczanie właścicielom procesów informacji zarządczych, wspierających podejmowanie decyzji. Przedmiotowa metoda została nazwana akronimem BPRPM, pochodzącym od angielskich słów Business Process Rapid Prototyping Method. Opracowana metoda pozwala w krótkim czasie (jeden dzień) przy minimalnym zaangażowaniu zasobów osobowych i finansowych organizacji, doświadczyć transformacji procesów informacyjno-decyzyjnych. Metoda BPRPM realizuje wszystkie opracowane założenia oraz

spełnia wszystkie istotne dla ekspertów kryteria, jej opracowanie realizuje cel główny przedmiotowej rozprawy.